

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/61/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818204387
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Záleská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3818204387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Záleskej a členov senátu JUDr. Ivicy Čelkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobkyne Q. V., nar. X.XX.XXXX, trvalý pobyt B. X/XX, XXX XX M., právne zastúpenej W. X. J., advokátom, so sídlom kancelárie, J. I. X/A, XXX XX T., proti žalovanému POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpenému JUDr. I. N., advokátkou, so sídlom B. X/A, XXX XX S., o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy

a z iných príjmov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 16C/29/2018-85 zo dňa 28. februára 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobkyni sa proti žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.5.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 29.5.2015 je neplatná a vo výroku II. žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, výška ktorých bude uvedená v samostatnom rozhodnutí súdu.

2. Podanú žalobou, ktorou sa žalobkyňa proti žalovanému domáhala určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.5.2015 v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 29.5.2015 je neplatná odôvodnila tým, že žalovaný doručil zamestnávateľovi žalobkyne žiadosť o zrážky zo mzdy z 11.12.2017 s odkazom na zmluvu o úvere z 29.5.2015 a dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.5.2015. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje žalobkyňa za rozpornú s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Žalobkyňa nemôže žiadnym spôsobom zabrániť vykonávaniu zrážok zo mzdy, a to aj napriek tomu, že žiadny súd postihnutie jej majetku neschválil. Uzatvorením takejto dohody o zrážkach zo mzdy dodávateľ obišiel ex offo súdnu kontrolu neprijateľných podmienok a zabezpečuje nezročnú pohľadávku, čo je právne neúnosné. Výšku pohľadávky a jej príslušenstvo zakladá na subjektívnej predstave.

V dohode o zrážkach zo mzdy z 29.5.2015 sa uvádza, že žalobkyni bol údajne poskytnutý úver vo výške 200 eur za odplatu 218 eur, pričom v žiadosti o zrážkach zo dňa 11.12.2017 žiada o zrážanie sumy 612,43 eur plus zmenkové a zákonné úroky. Žalobkyňa poukázala na viaceré nedostatky v zmluve o úvere, a to že RPMN je v zmluve o úvere uvedená vo výške

28 %, pričom úroková sadzba predstavuje podľa zmluvy 59,20 %, čo svedčí o nesprávnosti RPMN, ktorý by mal zahŕňať všetky náklady spojené s úverom, teda aj úroky a nie naopak.

Z uvedeného je zrejmé, že zmluva o úvere nie je uzatvorená v súlade so zákonom, čo spôsobuje jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti odôvodnila tým, že postavenie žalobkyne ako spotrebiteľa zakladá potrebu, aby mala ako slabšia zmluvná strana vyriešenú otázku platnosti, resp. neplatnosti právnych úkonov, čím sa odstráni stav jej právnej neistoty. Žalovaný začal s realizáciou zrážok zo mzdy, ktorými súčasne došlo k zásahom do majetkovej sféry žalobkyne nad rámec pohľadávky, na ktorú existoval právny titul. Používanie dohody o zrážkach zo mzdy vytvára pre dodávateľa právny priestor na získanie plnenia, ktoré je v rozpore s ustanoveniami zákona a umožňuje dodávateľom obchádzať ex offo súdnu kontrolu neprijateľných zmluvných podmienok. Dohodou o zrážkach zo mzdy je zabezpečovaný hlavný záväzkový vzťah, ktorý je absolútne neplatný, a teda nemôže byť ani akcesorický právny vzťah v podobe dohody o zrážkach zo mzdy platný.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobkyňa podala žalobu v zmysle § 137 písm. d/ CSP, pričom nepreukázala z akého osobitného predpisu vyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Uviedol, že žalobkyňa sa domáha určenia neplatnosti právnej skutočnosti (neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy) a nie určenia či tu právo je alebo nie je tak, ako to predpokladá § 137 písm. c/ CSP. Uviedol, že za osobitný predpis tak, ako to predpokladá § 137 písm. d/ CSP, nie je možné považovať zákon

č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktorý v žiadnom zo svojich ustanovení nepripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti. K dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že bola uzavretá platne podľa § 551 Občianskeho zákonníka, pričom spĺňa všetky všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je špeciálnym zabezpečovacím prostriedkom akcesorickej povahy, ktorý vo vzťahu k hlavnému záväzku plní funkciu zabezpečovaciu a uhradzovaciu. Dohoda obsahuje tiež súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom tieto zrážky neboli v dohode vo výške, ktorá by odporovala ustanoveniu § 551 Občianskeho zákonníka. Táto dohoda je obsiahnutá na samostatnom dokumente a predstavuje osobitnú listinu. Žalobkyňa mala možnosť si dohodu preštudovať a následne na to potvrdiť jej prijatie vlastnoručným podpisom. Zastáva názor, že nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by žalobkyni vznikla závažnejšia ujma ako realizovaním tejto dohody. Nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok žalobkyne voči žalovanému vyšší ako keď sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy žalobkyne. Uviedol, že zrážky vykonávané na základe tejto dohody v nijakom prípade nesmú byť vyššie než ako ich ustanovuje pre výkon rozhodnutia § 866 Občianskeho zákonníka, inak by dohoda odporovala zákonu

a v prevyšujúcej časti neplatná (§ 41 Občianskeho zákonníka). Z toho vyplýva, že celková výška, ktorá sa má zraziť nie je obligatórna náležitosť dohody o zrážkach zo mzdy. Obligatórna náležitosť je výška mesačnej zrazenej sumy. Uviedol, že aj sám zákonodarca v súlade s príslušnou európskou legislatívou zabezpečenie formou dohody o zrážkach zo mzdy pripúšťa, a preto nemožno námietku žalobkyne neprijateľnosti dohody o zrážkach zo mzdy považovať za relevantnú. Neexistuje žiadny zákonný dôvod na to, aby dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nemohla byť so spotrebiteľmi uzatváraná. Poukázal na to, že žalobkyňa potvrdila vlastnoručne svojim podpisom vyhlásenie v predmetnej dohode o zrážkach zo mzdy, obsahom ktorého bolo, že dlžník týmto vyhlasuje a podpisom dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov potvrdzuje, že sa oboznámil s predmetnou dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, súhlasí s jej znením bez pripomienok. Z predmetnej dohody o zrážkach ďalej vyplýva, čo sa týka spôsobu akým je označené vyjadrenie vôle žalobkyne, že vyznačenie krížikom údaju, že dohodu neodmieta a súhlasí s ňou, nie je písané rukou žalobkyne, ale počítačom, v tej súvislosti uviedol, že keďže všetky údaje žalobkyňa žalovanému dobrovoľne poskytla na uzavretie úveru, pričom i keď zmluva o spotrebiteľskom úvere a dohoda o zrážkach zo mzdy bola síce vyplnená počítačom prostredníctvom žalovaného, bolo to však na pokyn, so súhlasom a prejavom vôle žalobkyne. Čo sa týka tvrdenia žalobkyne, že v žiadosti o zrážky zo mzdy zo dňa 11.12.2017 žalovaný žiada o zrážanie sumy 612,43 eur plus zmenkové a zákonné úroky, ktoré majú byť zrážané dodatočne, tieto tvrdenia sú mylné, nakoľko v predmetnej žiadosti je uvedené, že o výške úrokov z omeškania resp. zmenkových a zákonných úrokov z omeškania, pričom ide len o formuláciu, ktorá nie je záväzná, ale má len informatívny charakter, nestanovuje taxatívne, že sa v danom prípade budú uplatňovať zmenkové úroky. Žalovaný zrážal zo mzdy žalobkyne mesačnú sumu vo výške 39 eur tak, ako je uvedené v dohode o zrážkach zo mzdy,

pričom v žiadosti o zrážkach zo mzdy je jasne uvedené aká je výška dlhu, a to 612,43 eur, ide o celkový dlh.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že naliehavý právny záujem, ktorý sa vyžaduje pri určovacej žalobe podľa § 137 písm. c/ CSP vyplýva priamo z § 3 ods. 3 a § 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem je daný aj tým, že určovací výrok zabráni žalovanému naďalej znižovať majetok žalobkyne prostredníctvom neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy. Uviedol, že podľa neho reálny a rozhodujúci vplyv na obsah spotrebiteľských zmlúv má práve dodávateľ. Namietal, že kolónky v dohode o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, kde je uvedená možnosť odmietnutia a možnosť nesúhlasenia s ňou prostredníctvom zaškrtnutia krížika, nie sú zaznačené priamo žalobkyňou, ale mechanicky za použitia určitého zariadenia. Uviedol, že v danom prípade nič nebráni vyhodnotiť dohodu o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, hoci má základ v znení zákona. K neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov je možné podporne dospieť aj cez konštatovanie neplatnosti samotnej zmluvy o úvere. Uviedol, že žalovaný nepochopiteľne v zmluve o úvere odlišil odplatu od úrokov, konkrétne, keď žalovaný v zmluve o úvere určil, že odplata za poskytnutý úver činí 70 eur, čo má predstavovať RPMN vo výške 28 % a že úrok činí 148 eur, čo má predstavovať úrokovú sadzbu 59,20 %. V tomto prípade odplatom za poskytnutý úver bola celkom nepochybne nielen suma 70 eur, ale aj suma 148 eur. V tejto súvislosti žalobkyňa uviedla, že odplata je širší pojem ako pojem úrok, čo má za následok, že žalovaný mohol do zmluvy o úvere uviesť na prvý pohľad pre spotrebiteľa priaznivejší údaj o RPMN, hoci tento bol nesprávny a absolútne zavádzajúci.

5. Súd prvej inštancie vec prejednal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti žalovaného podľa § 180 CSP, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že zmluva o úvere obsahuje úžernický úrok vo výške 59 % a RPMN je vo výške 260 %, na základe čoho je zmluva o úvere absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, ako i ustanovení týkajúcich sa dobrých mravov a predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy ako akcesorický záväzok je tiež neplatná z dôvodu neplatnosti hlavného záväzku. Doplnil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je uzatvorená v rozpore s § 37 Občianskeho zákonníka z dôvodu neurčitosti špecifikácie zabezpečenej pohľadávky. V dohode je formulované vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky, že jej účelom by malo byť zabezpečenie ktorejkoľvek pohľadávky v súvislosti so zmluvou o úvere a taktiež aj prípadné pohľadávky na náhradu škody, ktoré prípadne v budúcnosti vzniknú, ďalej pohľadávky, ktoré vzniknú pri prípadnom odstúpení alebo vypovedaní. Absentuje určitosť právneho úkonu podľa § 37 Občianskeho zákonníka

6. Žalobkyňa pred súdom prvej inštancie uviedla, že keď požiadala o úver bola pripravená zmluva o spotrebiteľskom úvere a všetky súvisiace listiny, teda aj dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 29.5.2015. Jej nebolo dané na výber, či chce alebo nechce niektorú listinu, teda aj dohodu o zrážkach zo mzdy, podpísať, pričom podľa nej bolo v dohode vopred pripravené, že túto dohodu neodmieta a že s ňou súhlasí. Uzavreté to bolo veľmi rýchlo. Listiny jej boli dané na podpis, potom išli na poštu, kde pán M. vybral peniaze a odovzdal jej ich. Keď žiadala o úver, nežiadala o podpísanie dohody o zrážkach zo mzdy. Taktiež jej nebolo vysvetlené, čo znamená dohoda o zrážkach zo mzdy, táto dohoda jej bola predložená len na podpis. Na základe dohody o zrážkach zo mzdy zrazil zamestnávateľ žalobkyňu zo mzdy necelých 700 eur. V súčasnosti neprebíha medzi žalobkyňou a žalovaným iný súdny spor.

7. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a listinami, z ktorých ustálil nasledovný skutkový a právny stav : Dňa 29.5.2015 uzavrela žalobkyňa ako spotrebiteľka so žalovaným ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobkyňu bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 250 eur a žalobkyňa sa zaviazala poskytnuté prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu a úrok vo výške 218 eur, spolu sumu 468 eur, pričom odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 70 eur, čo predstavuje RPMN vo výške 28 % a úrok je vo výške 59,20 % ročne, t.j. v sume 148 eur. Žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku 468 eur do 29.5.2016 pokiaľ nie je dohodnuté inak s tým, že termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 29.5.2016, priemerná hodnota RPMN je v zmluve uvedená vo výške 25,88 %. Súčasne v rovnaký deň, t.j. 29.5.2015, sporové strany uzatvorili dohodu o plnení v splátkach k zmluve o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej došlo k zmene zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, že žalobkyňa sa zaviazala celkovú čiastku 468 eur uhradiť v 12 pravidelných mesačných splátkach po

39 eur, vždy k 14. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 14.6.2015. Výška RPMN bola uvedená v dohode vo výške 260,12 % s tým, že výška priemernej RPMN predstavovala 25,88 %. Ostatné ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere zostali bez zmeny. Dňa 29.5.2015 uzavrela žalobkyňa so žalovaným zároveň aj dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka v súvislosti s uzavretou zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 29.5.2015. V časti I. písmeno b/ uvedenej dohody sa zmluvné strany dohodli na zabezpečení pohľadávok veriteľa z úverovej zmluvy alebo v súvislosti s ňou, vo forme tejto dohody, pričom zabezpečovaná pohľadávka znamená ktorúkoľvek jednotlivú a tiež všetky nižšie špecifikované pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, ktorých zabezpečenie a zaplatenie je účelom uzatvorenia tejto dohody, a to: a) pohľadávky na zaplatenie peňažných prostriedkov dlhovaných veriteľovi na základe zmluvy o úvere, najmä pohľadávky na zaplatenie úveru spolu s jeho príslušenstvom, b) pohľadávky na náhradu škody, ktoré vzniknú veriteľovi voči dlžníkovi na základe zmluvy o úvere alebo v súvislosti s ňou (ďalej len zabezpečovaná pohľadávka) c) pohľadávky, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s odstúpením alebo vypovedaním zmluvy o úvere, d) pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniknú resp. vznikli v súvislosti so zmluvou o úvere v dôsledku plnenia veriteľa dlžníkovi bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, e) pohľadávky, ktoré vzniknú na základe posúdenia právneho úkonu, v dôsledku ktorého došlo k vzniku, zmene alebo zániku ktorejkoľvek z vyššie uvedených pohľadávok ako odporovateľného právneho úkonu.

V článku II. dlžník, t.j. žalobkyňa, súhlasila s tým, aby sa uspokojenie zabezpečenej pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných splátok, a aby jej zamestnávateľ Úrad práce sociálnych vecí a rodiny M. zrážal mesačne z jej mzdy čiastku 39 eur a uhrádzal danú sumu na účet veriteľa až do celkovej výšky zabezpečovanej pohľadávky. Dlžník, t.j. žalobkyňa, zároveň súhlasila s tým, aby veriteľ oznámil jej zamestnávateľovi aktuálnu výšku zabezpečovanej pohľadávky, v prípade ak uvedené zrážky presiahnu zákonom stanovenú hranicu zamestnávateľ postupuje v súlade s platnými všeobecne - záväznými právnymi predpismi týkajúcimi sa výkonu zrážok zo mzdy. Dlžník súhlasil s tým, aby mu zamestnávateľ zrážal mesačne z jeho mzdy aj vyššiu čiastku ako je uvedená v tejto dohode, až do zákonom stanovenej hranice pre výkon zrážok zo mzdy. Veriteľ je oprávnený po splatení istiny úveru a úrokov čo i len čiastočne prostredníctvom zrážok zo mzdy zaslať zamestnávateľovi výpočet úrokov z omeškania, iného príslušenstva pohľadávky ako úrokov a úrokov z omeškania, zmluvných pokút a iných zmluvných sankcií

s tým, že túto čiastku zamestnávateľ vo forme ďalších zrážok zo mzdy odvedie na vyššie uvedený účet veriteľa. V článku IV. bolo predtlačené, že účastníci tejto dohody prehlásili, že táto bola spísaná podľa ich pravej a slobodnej vôle na dôkaz čoho pripájajú svoje podpisy, zároveň sa tam nachádza vyhlásenie dlžníka, a to že podpisom dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov potvrdzuje, že sa oboznámil s predmetnou dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, súhlasí s jej znením bez pripomienok, pričom svojím podpisom zároveň potvrdzuje, že bol pred uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov osobitne poučený o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov. Vopred je predtlačené a krížikom označené, že ju neodmieta a v plnom rozsahu s ňou súhlasí s tým, že svojím podpisom potvrdzuje uvedené vyhlásenie. Zo žiadosti o zrážky zo mzdy zo dňa 11.12.2017 mal súd prvej inštancie preukázané, že žalovaný doručil zamestnávateľovi žalobkyne Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. žiadosť o zrážku zo mzdy na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy s tým, aby vykonávali zrážky zo mzdy dlžníka na účet ich spoločnosti až do úplného uhradenia dlhu s tým, že výšku mesačných splátok majú upraviť podľa príjmu klienta v maximálnej možnej miere až do úplného splatenia dlhu, t.j. do výšky 612,43 eur.

8. Okresný súd Prievidza uznesením č.k. 7Csp 27/2018 - 36 zo dňa 18.4.2018 nariadil v konaní medzi tými istými strana sporu v rovnakom procesnom postavení neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému, Pohotovosť, s.r.o., zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 29.5.2015 do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej a žalobkyňu, Q. V., uložil, aby najneskôr v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podala žalobu vo veci samej o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.5.2015, eventuálne o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa jej použitia. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.8.2018.

9. Súd prvej inštancie posúdil podanú žalobu z procesného hľadiska podľa § 137 CSP a žalobou uplatnený nárok proti žalovanému podľa § 53 ods. 1 - 5 Občianskeho zákonníka a podľa § 5a ods. 1/ zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v platnom znení. Po zhodnotení skutkového stavu dospel

súd prvej inštancie k záveru, že žaloba žalobkyne je v celom rozsahu opodstatnená. Pokiaľ žalovaný v konaní namietal neprípustnosť žaloby o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pretože určením existencie právnej skutočnosti o neplatnosť právneho úkonu odporuje zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav, v tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že zo samotného zákonného ustanovenia (§ 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) vyplýva, že proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa sa môže spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Podľa názoru súdu, len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže žalobkyňa následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktorá, pokiaľ je neprijateľná, je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Keďže v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.Z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch účinného od 1.1.2018, sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou, súd vyhodnotil, že v danom prípade naliehavý právny záujem na podanej určovacej žalobe podľa § 137 písm. c/ CSP už nie je potrebné preukazovať, keďže vyplýva možnosť podania danej žaloby z vyššie uvedeného osobitného predpisu. Tento výklad je v súlade aj s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.11.2015 sp.zn. 8Cdo/483/2014).

10. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že sporové strany uzavreli dňa 29.5.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom uvedený záväzkovo-právny vzťah mal byť zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy. Uvedená úverová zmluva má bez akýchkoľvek pochybností charakter štandardnej formulárovej spotrebiteľskej zmluvy. Predmetná zmluva spĺňa všetky znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Išlo o typovú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvňovať jej obsah, pričom zmluvnými stranami bol žalovaný veriteľ (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (takáto skutočnosť nebola v konaní tvrdená ani preukázaná, a teda bol spotrebiteľom). Za danej situácie je bezpochyby namieste konštatovať, že úverová zmluva uzatvorená medzi stranami sporu dňa 29.5.2015 je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

11. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje aj ochranu spotrebiteľa podľa článku 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na úroveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku a to v záujme vyššej kvality života. Uvedená smernica vychádza tiež z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky Súdného dvora Európskej únie z 27. júna 2000, Oceáno Grupo Editorial a SalvatEditores, C-240/98 až C-244/98).

12. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožnil obísť dôležitý prvok úijného práva spočívajúci v ex offo súdnej kontrole zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekomfortnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť súd musí brať ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takého preskúmanie prostredníctvom uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie účinku a hlavnej myšlienky Smernice 93/13/EHS.

13. V danom prípade dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, hoci bola uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv

o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi, má formulárový charakter. Občiansky zákonník v § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými sa spotrebiteľ nemal možnosť vopred oboznámiť pred podpisom zmluvy a nemohol ovplyvniť jej obsah. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ak má byť súdmi akceptovaná, musí byť výsledkom zmluvnej autonómie strán a slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný ako veriteľ formulárovou zmluvou do prejavu vôle žalobkyne k uzavretej zmluve o úvere, o uzavretie ktorej mala záujem, zahrnul bez ďalšieho automatické uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy. Obsah tlačiva nemohla žalobkyňa ovplyvniť. Uvedené zmluvné dojednanie tak vnucuje žalobkyňi ako spotrebiteľovi určité správanie, konanie, pričom tým zvyhodňuje poskytovateľa služby ako príjemcu plnenia, čím je spôsobená nerovnováha zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Samotná dohoda predložená žalovaným o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na nútenej subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Bez toho, aby súdny orgán vyhodnotil skutočnú existenciu a výšku dlhu, si celkovú výšku dlhu diktuje veriteľ sám a vykonávajú sa tak zrážky zo mzdy dlžníka, pričom dlžník nemá možnosť priamo ich zastaviť. Z vyššie uvedeného možno preto dospieť k záveru, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keď žalobkyňa v čase vzniku úverovej zmluvy bola nútená uzatvoriť i dohodu o zrážkach zo mzdy, resp. podpísanie tejto dohody podmieňovalo poskytnutie úveru. Dohoda o zrážkach zo mzdy je podľa názoru súdu prvej inštancie neprijateľná aj v zmysle § 53 ods. 4 písm. v/ Občianskeho zákonníka. Posilnenie ochrany spotrebiteľa v uvedených prípadoch podporil zákonodarca zavedením nového ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a/ do zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014, v zmysle ktorého je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúcej alebo inej osoby, iba že by táto dohoda bola uzatvorená vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol riadne poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Takéto skutočnosti však v konaní neboli preukázané, keďže i samotné zaškrtnutie (označenie) v dohode, že ju dlžník/ žalobkyňa neodmieta, bolo vopred predtlačené v počítači.

14. O trovách konania sporových strán rozhodol súd prvej inštancie v zmysle podľa § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 218 ods. 1 veta druhá CSP. V predmetnej veci bola žalobkyňa v celom rozsahu úspešná, preto jej súd priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Existenciu týchto odvolacích dôvodov žalovaný oprel o tvrdenia s poukazom na zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, o § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, o § 1 ods. 1 a o § 1a ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a o zmluvné dojednania zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX, ktorú žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 29.5.2015. Podľa tejto zmluvy poskytol žalovaný ako veriteľ žalobkyňi ako dlžníkovi úver vo výške 250 eur a žalobkyňa sa zaviazala vrátiť túto sumu spolu s úrokom a odplatom spolu vo výške 218 eur. Z bodu 3. predmetnej zmluvy vyplýva, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Na prednej strane tejto zmluvy je jasne určené rozlíšenie splátky istiny, úrokov a poplatkov 250 eur + 70 eur + 148 eur = jedna splátka vo výške 468 eur, ku ktorej sa žalobkyňa s termínom splatnosti dňa 29.5.2016. tento termín predstavuje termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Predmetná zmluva nemôže byť posúdená ako bezúročná a bez poplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Dôkazné bremeno nesie žalobkyňa a jej úlohou je aj preukázať v čom spočíva nesprávne uvedenie RPMN, ktorá v zmluve neabsentuje a bol by to jediný dôvod, prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Výška RPMN je vypočítaná podľa prílohy č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a vo všeobecných podmienkach, bola uvedená v zmluve o úvere vo výške 28 % a žalobkyňa bola o tejto výške dostatočne informovaná. V zmluve o úvere zobrala žalobkyňa na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN je vo výške 14,15 %. V súvislosti s úrokom žalovaný uviedol, že v zmysle nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. úrok nie je odplatom pro poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom za užívanie alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. Ak žalobkyňa nadobudla pocit, že podpísala nevýhodnú zmluvu, alebo že odplata, úrok, či RPMN je vysoká, mala právo odstúpiť od zmluvy bez udania dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa jej uzatvorenia. Uvedené žalobkyňa nevyužila, z čoho

vyplýva, že súhlasila s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere a jej podmienkami. Žalovaný má za to, že v prípade žalobkyne sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysle a účel konania, ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala (čl. 11 ods. 2 CSP). Žalobkyňa nebola k podpisu zmluvy donútená a podpisy vykonala bez psychického či fyzického nátlaku (rozsudok krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/343/2013). Vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa (rozsudok SDEÚ zo dňa 16.7.1998 Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdiktor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung). Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Priemerný spotrebiteľ vykazuje najvyšší stupeň pozornosti vo chvíli, keď si pripravuje a realizuje svoj výber medzi rôznymi výrobkami dotknutej kategórie (rozsudok SD zo dňa 12.1.2006 sp.zn. C-361/04 vo veci Claude Ruiz - Picasso a ďalší v. OHIM). S poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka žalovaný ďalej uviedol, že dohoda o úrokovej sadzbe spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom a v zmysle citované ustanovenia ju nemožno považovať za právny úkon absolútne neplatný. Dohoda o výške odplaty nie je v rozpore s dobrými mravmi, veriteľ požaduje len takú výšku pohľadávky, ktorú si dohodol s dlžníkom v rámci kontraktáčného procesu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

16. Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 29.5.2019 k odvolaniu žalovaného uviedla, že po oboznámení sa s obsahom odvolania konštatuje, že k odvolaniu nie je možné sa vecne vyjadriť, nakoľko sa žalovaný nezaoberal predmetom sporu. Žalovaný analyzuje iba právnu stránku zmluvy o úvere a vôbec sa nezaobera právnou stránkou dohody o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, resp. jej neplatnosti. Na základe uvedeného nemožno identifikovať, v čom žalovaný vidí vytýkané vady rozsudku, teda nesprávne právne posúdenie a súčasne v odvolaní absentujú aj dôvody, v čom spočívalo pochybenie súdu prvej inštancie pri nesprávnych skutkových zisteniach. Argumentácia žalovaného v odvolaní nie je spôsobilá spochybniť správnosť napadnutého rozsudku. Žalobkyňa sa v plnom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, ktorý správne právne posúdil dohodu o zrážkach zo mzdy ako neprijateľnú zmluvnú podmienku s poukazom na odsek 20. odôvodnenia rozsudku. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

17. K doručenému vyjadreniu žalobkyne zo dňa 29.5.2019, ktorá bola žalovanému doručená dňa 4.6.2019 prostredníctvom právnej zástupkyne, žalovaný ďalšie vyjadrenie nepodal.

18. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

19. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku I., v ktorej určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 29.5.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 308002367 z 29.5.2015 je neplatná, ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď v danej veci nezistil dôvod k tomu, aby zopakoval alebo doplnil dokazovanie vykonané pred súdom prvej inštancie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vychádzal zo skutkových zistení ustálených v konaní súdom prvej inštancie (§ 383 CSP).

20. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP odvolací súd z úradnej povinnosti zisťoval a posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednávania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania. Postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému

postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

21. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenie Občianskeho zákonníka, zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinných v čase uzatvorenia zmluvy o úvere žalobe vyhovel. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku a v rámci postupu podľa § 387 ods. 2 CSP uvádza :

22. Základom rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaného je aplikácia ustanovenia § 387 ods. 2 CSP, pretože sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie sa jasným a zrozumiteľným spôsobom vyjadril k nároku uplatnenému žalobkyňou a k použitej obrane žalovaného, zdôvodnil dôvody, na základe ktorých žalobe vyhovel. Pri aplikácii § 387 ods. 2 CSP nie je odvolací súd povinný vo vzťahu k odvolacím dôvodom opätovne zopakovať tie isté skutkové a právne závery, ktoré už vyjadril v napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie a s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, keď je postačujúce na ne len odkázať (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 350/2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005). V súlade s ustálenou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky dal súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku odpoveď na podstatné a právne významné okolnosti dané v sporovej veci. Vo vzťahu ku konaniu pred odvolacím súdom a k odôvodneniu rozsudku odvolacieho súdu je potrebné poukázať na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/2003 z 3. júla 2003, z ktorého vyplýva, že ani odvolací súd nemusí dať odpoveď na každý odvolací dôvod, ale len na ten, ktorý má pre vec podstatný význam. Podľa Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/2005 zo 16. marca 2005 „... odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní ...“.

23. Vychádzajúc z obsahu spisu, skutkového stavu zisteného a preukázaného vykonaným dokazovaním, vrátane vyjadrení strán sporu (žaloba žalobkyne, vyjadrenie žalovaného zo dňa 17.10.2018, vyjadrenia žalobkyne zo dňa 9.11.2018, vyjadrenie žalovaného zo dňa 20.12.2018) ako prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany je odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, toho názoru, že žalobkyňa uplatnila svoj nárok procesne prípustným spôsobom žalobou podľa § 137 písm. c/ CSP. Správne posúdenie otázky naliehavého právneho záujmu bolo nutné vykladať síce podľa § 137 písm. c/ CSP, ale v úzkej nadväznosti na zákonné právo spotrebiteľa podľa § 3 ods. 3 a § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z. pri porušení povinnosti podľa § 4 ods. 2 písm. c/ tohto zákona. Naliehavý právny záujem žalobkyne na určovacej žalobe je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobkyňou navrhovaného rozhodnutia. Žalobkyňa v nespornom postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v zmysle citovaného ustanovenia, z čoho vyplýva jej naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany. V tejto súvislosti odvolací súd pripomína, že v spotrebiteľských veciach klasická rímska právna zásada „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym alebo nech si každý stráži svoje práva alebo zákony sú písané pre bdelych) v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, a to princípu ochrany práv spotrebiteľa.

24. Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola medzi stranami sporu uzavretá dňa 29.5.2015 za účelom zabezpečenia pohľadávky žalovaného vyplývajúcej zo zmluvy o úvere zo dňa 29.5.2015. Predmetná zmluva o úvere spĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka. Ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvňovať jej obsah. Zmluvnými stranami boli žalovaný ako veriteľ (dodávateľ), ktorý pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a žalobkyňa ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a teda

bola spotrebiteľom. Nie sú žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstojí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

Dohoda o zrážkach zo mzdy

a z iných príjmov zo dňa 29.5.2015, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej žalovaným pri uzatváraní zmlúv

o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 Občiansky zákonník za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také,

s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy

o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednaní. Táto dohoda, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či iným nezávislým tribunálom. Pritom ide aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa.

25. K odvolacím tvrdeniam žalovaného, na ktorých založil ním uplatnené odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP odvolací súd predovšetkým uvádza, totožne ako žalobkyňa, že žalovaný k predmetu konania konkrétne netvrdil, v čom sú po skutkovej a právnej stránke názory a závery súdu prvej inštancie nesprávne. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav a tieto právne predpisy aj správne interpretoval.

26. Odvolací súd po vyhodnotení podstatných odvolacích tvrdení konštatuje, že v odvolacom konaní nezistil žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad vo výroku I. jeho rozsudku. Za skutkovo a právne správny považuje odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku II. o nároku na náhradu trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu, ktorá sa zisťuje tak u žalobkyne ako aj u žalovaného. Miera úspechu vo veci závisí od vzťahu meritórneho rozhodnutia k žalobnému petitu. Žalobkyni ako

úspešnej strane sporu čo do základu žalobou uplatneného nároku patrí podľa § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

27. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP a žalobkyni ako úspešnej strane sporu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník za dodržania zásad podľa § 251 CSP.

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) :

- dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP)

- dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

- dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

- dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

- v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh, § 428 CSP)

- dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).